

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

มาตรฐานอาชีพ สาขาวิชาชีพธุรกิจจัดการพื้นที่สีเขียว

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

มาตรฐานอาชีพ สาขาวิชาชีพธุรกิจจัดการพื้นที่สีเขียว

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

เมื่อกล่าวถึงทิศทางการพัฒนาของโลกและการพัฒนาประเทศไทย

เพื่อรองรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนการจัดการพื้นที่สีเขียวเป็นปัจจัยหลักหนึ่งซึ่งขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อความยั่งยืน เนื่องจากจะส่งผลดีต่อสภาพแวดล้อม สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัดแบบรู้คุณค่า ลดภาวะโลกร้อน ป้องกันการเกิดภาวะเรือนกระจก และเป็นการยกระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิต

ความหมาย คำจำกัดความและการจำแนกประเภทของพื้นที่สีเขียว มีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับความต้องการและการกำหนดลักษณะเฉพาะของพื้นที่นั้นๆ พื้นที่สีเขียวอาจหมายถึงพื้นที่ภายนอกที่มีต้นไม้จำนวนมาก (Bonsignore, 2003) และพื้นที่ที่มีสภาพกึ่งธรรมชาติ (Jim and Chen, 2003) หรืออาจเป็นพื้นที่ว่างในเขตเมือง (Beatley, 2000) ทั้งนี้ พื้นที่สีเขียวอาจหมายถึง พื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินตามธรรมชาติ หรือมนุษย์ได้มีการเพาะปลูกพืชในบริเวณอาคารหรือบริเวณพื้นที่ที่วางแผนไว้ (Wu, 1999) การจัดการพื้นที่สีเขียวจึงควรครอบคลุมทั้งในเขตเมืองและชุมชนต่างๆ เขตที่อยู่อาศัย เขตสถานประกอบการ นิคมอุตสาหกรรมหรือเขตเศรษฐกิจ ดังนั้น กิจกรรมการจัดการพื้นที่จึงมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ ความสำเร็จซึ่งเกิดขึ้นในทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ ระดับปฏิบัติการ ระดับกลยุทธ์ และระดับนโยบาย จะเกิดจากความร่วมมือจากหลายภาคส่วนเพื่อระดมความรู้ความคิดความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ได้แก่ กลุ่มนักวิชาการ กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน กลุ่มผู้ประกอบการ กลุ่มสมาคมวิชาชีพต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาชีพธุรกิจจัดการพื้นที่สีเขียว เพื่อนำไปสู่การจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพที่ชัดเจนและครอบคลุม

จากการศึกษา พบว่าจำนวนบุคลากรแรงงานซึ่งทำงานอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาชีพ การจัดการพื้นที่สีเขียวมีปริมาณมากถึงกว่า 10 ล้านคน กระจายอยู่ทั่วประเทศ ทั้งนี้ จำนวนกว่าร้อยละ 50 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และร้อยละ 60 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับต่ำกว่าถึงระดับมัธยมศึกษา เห็นได้ว่ากลุ่มบุคลากรแรงงานในกลุ่มสาขาวิชาชีพการจัดการพื้นที่สีเขียว เป็นกลุ่มบุคคลที่มีทักษะวิชาชีพซึ่งต้องการได้รับการรับรองมาตรฐานสมรรถนะการปฏิบัติงาน หรือการกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างมาตรฐานวิชาชีพให้กับบุคคลในวิชาชีพ ซึ่งครอบคลุมถึงการกำหนดฐานสมรรถนะบุคคล การวัดและประเมิน การฝึกอบรม และการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ

การจัดการพื้นที่สีเขียวความต้องการบริหารจัดการที่มีความเกี่ยวข้องกับพลังงานและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ความเป็นมิตรต่อสภาพแวดล้อม ทั้งด้านการประหยัดพลังงาน การประหยัดน้ำ การเพิ่มพื้นที่สีเขียว การป้องกันน้ำฝนไหลหลาก เช่น การกำหนดให้พื้นที่ 50 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ที่เปิดโล่ง จะต้องเป็นพื้นที่สีเขียวที่น้ำซึมไหลผ่านได้ กลไกที่เกิดขึ้นนี้จะต้องสร้างแรงจูงใจให้เกิดความรู้ความเข้าใจในธุรกิจจัดการพื้นที่สีเขียว

การดำเนินการบริหารจัดการธุรกิจจัดการพื้นที่สีเขียว จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ เนื่องจากจะส่งผลดีต่อสภาพแวดล้อมสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัดแบบรู้คุณค่าแล้วยังช่วยลดภาวะโลกร้อน การป้องกันการเกิดภาวะเรือนกระจกได้ด้วยและยังส่งผลดีต่อสภาพแวดล้อม สิ่งแวดล้อมของประเทศ ทั้งยังเพิ่มคุณภาพชีวิตของคนในประเทศอีกด้วย

สำหรับประเทศไทยก็ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเมือง ดังจะเห็นได้จากการมีกรอบแผนการพัฒนาพื้นที่สีเขียวไว้ทั้งในแผนพัฒนาระดับประเทศและในระดับท้องถิ่นหลายครั้งด้วยกัน อาทิ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพ มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากร และได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) โดยกำหนดแนวทางพัฒนา

การสร้างความสำเร็จเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการส่งเสริมการผลิต การลงทุน และการสร้างงานสีเขียวเพื่อยกระดับประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนากลุ่มของธุรกิจและสถาบันที่เกี่ยวข้องอุตสาหกรรมสีเขียว ส่งเสริมผู้ประกอบการให้สามารถปรับระบบสู่ห่วงโซ่อุปทานหรือห่วงโซ่มูลค่าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Supply Chain /Green Value Chain)

ส่งเสริมการทำการเกษตรกรรมยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมภาคบริการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย เพื่อให้ประเทศไทยมีศักยภาพให้มีความก้าวหน้ามากขึ้นในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ความพยายามในอันที่จะเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนของประเทศไทย ซึ่งได้ริเริ่มมาเป็นเวลานานแล้ว

แต่ยังไม่ได้มีการหามาตรการที่เหมาะสมและสามารถที่จะนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากระบบการบริหารจัดการในเรื่องพื้นที่สีเขียวยังขาดการบูรณาการของหน่วยงานทั้งในระดับการวางแผนและระดับปฏิบัติ ทั้งภาครัฐและเอกชน และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการพื้นที่สีเขียวยังไม่ตกผลึก เนื่องจากแนวความคิดเรื่องการจัดการพื้นที่สีเขียว

ยังเป็นองค์ความรู้ที่หลากหลายไม่เป็นเอกภาพ ประกอบกับหน่วยงานต่างๆ

ที่เกี่ยวข้องนั้นยังมีความรู้และความเข้าใจในคุณค่าและความสำคัญของพื้นที่สีเขียวที่แตกต่างกันทำให้การกำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนการบริหารจัดการไม่ได้คำนึงถึงการเพิ่ม

ละดูแลรักษาพื้นที่สีเขียว นอกจากนั้นกระบวนการจัดทำแผนแม่บทในการบริหารจัดการพื้นที่สีเขียว ยังไม่มีการนำไปประยุกต์ใช้กันอย่างจริงจัง การบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องยังไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้ยังไม่มีนโยบายและแนวคิดด้านการวางแผนพื้นที่สีเขียวที่บูรณาการอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งขาดการสร้างความรู้สู่ภาคส่วนต่างๆ โดยเฉพาะประชาชนและชุมชน

จึงขาดความเชื่อมโยงหรือความต่อเนื่องในการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือในการทำงานด้านพื้นที่สีเขียว อีกทั้งการขยายตัวของชุมชนเมืองอย่างรวดเร็ว ทำให้ชุมชนเมืองหลายแห่งขาดแคลนพื้นที่สีเขียวที่เหมาะสมกับสัดส่วนของประชากร ประกอบกับการสนับสนุนงบประมาณและแหล่งเงินทุนที่ไม่เพียงพอ ทำให้พื้นที่สีเขียวบางแห่งขาดการดูแลอย่างทั่วถึงและมีความต่อเนื่อง จึงทำให้มีสภาพทรุดโทรมและกรำง สัดส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากรอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

นอกจากนี้กลไกหรือเครื่องมือที่นำไปสู่การปฏิบัติยังไม่มีประสิทธิภาพ ขาดมาตรการจูงใจในการเพิ่มพื้นที่สีเขียว และมีข้อจำกัดของงบประมาณบริหารจัดการพื้นที่สีเขียวของชุมชน รวมถึงข้อจำกัดของค่านิยมและข้อกฎหมายเกี่ยวกับพื้นที่ที่ยังไม่ครอบคลุม ทำให้การบังคับใช้กฎหมายยังไม่สัมฤทธิ์ผล ดังนั้น การบูรณาการศาสตร์และองค์ความรู้ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเพื่อมาประยุกต์ใช้กับการจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งจะช่วยให้เกิดความยั่งยืนในการจัดการพื้นที่สีเขียวได้ในอนาคต

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

การทบทวนมาตรฐานอาชีพตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ (8 ระดับ) ครั้งที่ 1/2566

6. ครั้งที่

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ

1. การปรับระดับคุณวุฒิวิชาชีพ

- 1.1 อาชีพเจ้าหน้าที่จัดเตรียมวัสดุและทรัพยากรพื้นที่สีเขียว ระดับ 1-3 เป็นระดับ 3 - 4
- 1.2 อาชีพนักจัดการเครื่องมืออุปกรณ์พื้นที่สีเขียว ระดับ 1-3 เป็นระดับ 3 - 4
- 1.3 อาชีพนักตกแต่งสวนสาธารณะ ระดับ 1-3 เป็นระดับ 3 - 4
- 1.4 อาชีพนักบำรุงรักษาสวนสาธารณะ ระดับ 1-3 เป็นระดับ 3 - 4

2. การทบทวนการเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพธุรกิจจัดการพื้นที่สีเขียว

อาชีพนักออกแบบพื้นที่สีเขียว ระดับ 4

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
0213	ออกแบบภูมิทัศน์และ จัดวางองค์ประกอบให้เหมาะสมกับสถานที่และความต้องการ
0214	เขียนแบบและจัดทำ รูปรายการ

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพธุรกิจจัดการพื้นที่สีเขียว อาชีพนักออกแบบพื้นที่สีเขียว ระดับ 4

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

มีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ออกแบบ และพัฒนาแบบภูมิทัศน์ตามแผนงานร่วมกับเจ้าของโครงการเป็นไปตามรูปแบบที่ต้องการสามารถกำหนดขอบเขตของงานโดยคำนึงถึงข้อจำกัดและผลกระทบจากพื้นที่ที่ต้องการออกแบบพื้นที่สีเขียวและใกล้เคียง สามารถเลือกใช้องค์ประกอบที่เป็น ซอฟต์แวร์ และ ฮาร์ดแวร์ที่เหมาะสม และจัดทำรายงานการออกแบบภูมิทัศน์ โดยมีความรู้พื้นฐานเรื่องวงจรการบริหารงานคุณภาพ และการจัดทำวิธีการปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐานในแต่ละขั้นตอนของงานสามารถจัดทำรายงาน การออกแบบภูมิทัศน์ สามารถกำหนดกรอบเวลาส่งมอบงาน และสามารถรับประกันผลงานให้เป็นไปตามข้อตกลงได้

มีความรู้ความเข้าใจเรื่องงานเขียนแบบลักษณะของแบบมาตรฐานในงานเขียนแบบภาพในงานเขียนแบบวิธีการเขียนแบบสามารถเขียนแบบรูปรายการได้สามารถอ่านแบบรูปรายการได้มีความรู้พื้นฐานเรื่องวงจรการบริหารงานคุณภาพ สามารถจัดทำวิธีการปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐานในแต่ละขั้นตอนของงาน

สามารถจัดทำรายงานการเขียนแบบรูปรายการได้สามารถกำหนดกรอบเวลาส่งมอบงาน และสามารถรับประกันผลงานให้เป็นไปตามข้อตกลงได้

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

- ผู้ที่เข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพธุรกิจจัดการพื้นที่สีเขียว อาชีพนักออกแบบพื้นที่สีเขียว ระดับ 4 ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้
- 1. ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ และมีประสบการณ์การทำงาน โดยต้องมีประสบการณ์การทำงานในด้านการออกแบบภูมิทัศน์และจัดวางองค์ประกอบหรือเขียนแบบและจัดทำรูปรายการหรือสายงานที่เกี่ยวข้องมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปีอย่างต่อเนื่อง กรณีไม่เป็นไปตามเกณฑ์ข้างต้น
 - 2. ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ และมีใบรับรองการผ่านการอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการออกแบบภูมิทัศน์และจัดวางองค์ประกอบหรือเขียนแบบและจัดทำรูปรายการ หรือ เขียนแบบและจัดทำรูปรายการ หรืออื่นๆที่เกี่ยวข้อง กรณีไม่เป็นไปตามเกณฑ์ข้างต้น
 - 3. ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ และมีใบรับรองการผ่านคุณวุฒิวิชาชีพอาชีพธุรกิจจัดการพื้นที่สีเขียว สาขาอาชีพนักออกแบบพื้นที่สีเขียว ระดับ 3 แล้ว และมีประสบการณ์หลังจากผ่านคุณวุฒิวิชาชีพ ระดับ 3 มาแล้วอย่างน้อย 1 ปี

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

นักออกแบบด้านภูมิสถาปัตยกรรม นักร่างแบบ นักเขียนแบบ

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- 0213 ออกแบบภูมิทัศน์และ จัดวางองค์ประกอบให้เหมาะสมกับสถานที่และความต้องการ
- 0214 เขียนแบบและจัดทำ รูปรายการ

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 11/10/2566

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
สร้างและยกระดับมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพธุรกิจจัดการพื้นที่สีเขียวให้เป็นที่ยอมรับในระดับชาติและระดับสากล	02	การสร้างพื้นที่สีเขียวที่มุ่งรักษาสีเขียวแวดล้อม	021	ออกแบบพื้นที่สีเขียว

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 11/10/2566

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
021	ออกแบบพื้นที่สีเขียว	0213	ออกแบบภูมิทัศน์และจัดวางองค์ประกอบให้เหมาะสมกับสถานที่และความต้องการ	02131	ออกแบบภูมิทัศน์ตามแผนงาน
				02132	เลือกใช้อุปกรณ์ประกอบที่เป็น ซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์ที่เหมาะสม
				02133	จัดทำรายการงานการออกแบบภูมิทัศน์
		0214	เขียนแบบและจัดทำ งบประมาณ	02141	จัดทำแบบงบประมาณ
				02142	จัดทำรายการงานการเขียนแบบงบประมาณ

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 0213
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ออกแบบภูมิทัศน์และ จัดวางองค์ประกอบให้เหมาะสมกับสถานที่และความต้องการ
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO-08 รหัสอาชีพ 6113 ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชสวน ไม้ดอกไม้ประดับและพืชในเรือนเพาะชำ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

เป็นบุคคลที่มีทักษะทางเทคนิคในการปฏิบัติงานออกแบบและพัฒนาแบบตามความต้องการของลูกค้าโดยคำนึงถึงความสวยงาม ประโยชน์ใช้สอย และลักษณะทางกายภาพเป็นสำคัญ สามารถนำเสนอการสร้างสรรค์แบบจำลองพื้นดิน โครงสร้างซอฟต์แวร์สเคป ฮาร์ดสเคป และชนิดพรรณไม้ต่างๆได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกำหนดรอบเวลาส่งมอบงานและการรับประกันตามความเหมาะสม และจัดทำวิธีการปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐานในแต่ละขั้นตอนของงานมีทักษะทางความคิดและปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องที่หลากหลาย ครอบคลุมการปฏิบัติงานหาข้อสรุปและการตัดสินใจแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงานโดยใช้ทฤษฎีและเทคนิคอย่างอิสระด้วยตนเอง

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ประกอบการอาชีพธุรกิจจัดการพื้นที่สีเขียว

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02131 ออกแบบภูมิทัศน์ตามแผนงาน	1.1 อธิบายการออกแบบร่วมกับเจ้าของโครงการเป็นไปตามรูปแบบที่ต้องการได้ 1.2 อธิบายการพัฒนาแบบร่วมกับเจ้าของโครงการให้เป็นไปตามรูปแบบที่ต้องการได้ 1.3 กำหนดขอบเขตของงานโดยคำนึงถึงข้อจำกัดและผลกระทบจากพื้นที่ที่ต้องการออกแบบพื้นที่สีเขียว และใกล้เคียงได้	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
02132 เลือกใช้องค์ประกอบที่เป็น ซอฟต์แวร์สเคป และฮาร์ดสเคปที่เหมาะสม	2.1 อธิบายข้อมูลพื้นที่ในลักษณะทางภูมิศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ลักษณะดิน หิน และแหล่งน้ำได้ 2.2 อธิบายองค์ประกอบที่เป็นซอฟต์แวร์ สเคปได้ 2.3 อธิบายองค์ประกอบที่เป็นฮาร์ดสเคปได้ 2.4 อธิบายชนิดพรรณไม้ได้ 2.5 อธิบายการปรับพื้นที่ดินได้	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02133 จัดทำรายงานการออกแบบภูมิทัศน์	3.1 อธิบายเรื่องวงจรการบริหารงานคุณภาพได้ 3.2 อธิบายเรื่องการจัดทำวิธีการปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐานในแต่ละขั้นตอนของงานได้ 3.3 จัดทำรายงานการออกแบบภูมิทัศน์ได้ 3.4 อธิบายการกำหนดกรอบเวลาส่งมอบงานได้ 3.5 อธิบายการรับประกันผลงานให้เป็นไปตามข้อตกลงได้	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ความสามารถในการออกแบบและพัฒนาแบบตามความต้องการ
2. ความสามารถในการกำหนดขอบเขตของงาน

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เรื่องพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 แก้ไขฉบับที่ 4 พ.ศ. 2518
2. ความรู้เรื่องพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543 แก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558
3. ความรู้เรื่องพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2558
4. ความรู้เรื่องประเภทของพื้นที่สีเขียวตามคำจำกัดความของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(2548ก)
5. ความรู้เรื่องวงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA)
6. ความรู้เรื่องข้อมูลพื้นที่ในลักษณะทางภูมิศาสตร์กายภาพ
7. ความรู้เรื่องซอฟต์แวร์ (Softscape)
8. ความรู้เรื่องฮาร์ดสเคป (Hardscape)
9. ความรู้เรื่องประเภทของไม้ที่ใช้ในการจัดสวน
- 10.

ความรู้เรื่องเลือกและจัดวางองค์ประกอบพรรณไม้ให้เหมาะสมกับสถานที่ความต้องการและประโยชน์ใช้สอยสามารถเลือกใช้พืชพรรณที่หลากหลายร่วมกันตามคุณลักษณะพื้นที่ ถิ่นอาศัย ระบบนิเวศ การคงทน และสุนทรียภาพของพืชพรรณ (ศิริพานิช, 2554)

11. ความรู้ด้านการออกแบบภูมิทัศน์และจัดวางองค์ประกอบ เพื่อทำให้สามารถทำงานร่วมกับภูมิสถาปนิก และผู้เชี่ยวชาญทางวิชาชีพได้

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

แฟ้มสะสมผลงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. หนังสือรับรองประสบการณ์การทำงาน

โดยต้องมีประสบการณ์การทำงานในด้านการออกแบบภูมิทัศน์และจัดวางองค์ประกอบให้เหมาะสมกับสถานที่และความต้องการ หรือสายงานที่เกี่ยวข้องมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือ

2. หนังสือรับรองการผ่านการอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการออกแบบภูมิทัศน์และจัดวางองค์ประกอบให้เหมาะสมกับสถานที่และความต้องการ หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือ

3. หนังสือรับรองการผ่านคุณวุฒิวิชาชีพอาชีพธุรกิจจัดการพื้นที่สีเขียว สาขาอาชีพนักออกแบบพื้นที่สีเขียว ระดับ 3 แล้ว และมีประสบการณ์หลังจากผ่านคุณวุฒิวิชาชีพระดับ 3 มาแล้วอย่างน้อย 1 ปี

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

1. ผู้เข้ารับการประเมินมีความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบภูมิทัศน์และจัดวางองค์ประกอบ

2. ผู้เข้ารับการประเมินรู้วิธีการปฏิบัติงานในพื้นที่ และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกระบวนการทำงานเพื่อออกแบบภูมิทัศน์และจัดวางองค์ประกอบ

(ง) วิธีการประเมิน

1. การประเมินความรู้

2. แฟ้มสะสมผลงาน

3. การสอบปฏิบัติ

4. การสอบสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

N/A

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. ชุดสาหรณ์รวม/กลุ่มอาชีพรวม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 การประเมินความรู้ ด้วยข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือกและข้อสอบแบบอัตนัย

18.2 แฟ้มสะสมผลงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ

0214
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ

เขียนแบบและจัดทำ รปูรายการ
3. ทบทวนครั้งที่

1 / 2566
4. สร้างใหม่

☐

ปรับปรุง

☒
5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO-08 รหัสอาชีพ 6113 ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชสวน ไม้ดอกไม้ประดับและพืชในเรือนเพาะชำ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

เป็นบุคคลที่มีทักษะทางเทคนิคในการปฏิบัติงานโดยสามารถกำหนดรายละเอียดรูปแบบ ข้อกำหนดพิจารณาข้อกำหนด กำหนดกรอบเวลาการส่งมอบงาน และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและจัดทำวิธีการปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐานในแต่ละขั้นตอนของงานมีทักษะทางความคิดและปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องที่หลากหลาย ครอบคลุมการปฏิบัติงานหาข้อสรุปและการตัดสินใจแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงานโดยใช้ทฤษฎีและเทคนิคอย่างอิสระด้วยตนเอง

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ประกอบการธุรกิจจัดการพื้นที่สีเขียว

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02141 จัดทำแบบรปูรายการ	1.1 อธิบายเรื่องงานเขียนแบบได้ 1.2 อธิบายเรื่องลักษณะของแบบได้ 1.3 อธิบายเรื่องมาตราส่วนในงานเขียนแบบได้ 1.4 อธิบายเรื่องภาพในงานเขียนแบบได้ 1.5 อธิบายเรื่องวิธีการเขียนแบบได้ 1.6 เขียนแบบรปูรายการได้ 1.7 อ่านแบบรปูรายการได้	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน แฟ้มสะสมผลงาน
02142 จัดทำรายการงานการเขียนแบบรปูรายการ	2.1 อธิบายเรื่องวงจรการบริหารงานคุณภาพได้ 2.2 อธิบายเรื่องการจัดทำวิธีการปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐานในแต่ละขั้นตอนของงานได้ 2.3 อธิบายเรื่องการจัดทำรายการงานการเขียนแบบรปูรายการได้ 2.4 อธิบายเกี่ยวกับกำหนดกรอบเวลาส่งมอบงานได้ 2.5 อธิบายเกี่ยวกับการรับประกันผลงานให้เป็นไปตามข้อตกลงได้	ข้อสอบข้อเขียน แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ความสามารถในการจัดทำแบบรูปายการให้ถูกต้องตามความต้องการ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เรื่องพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 แก้ไขฉบับที่ 4 พ.ศ. 2518
2. ความรู้เรื่องพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543 แก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558
3. ความรู้เรื่องพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2558
4. ความรู้เรื่องประเภทของพื้นที่สีเขียวตามคำจำกัดความของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2548ก)
5. ความรู้เรื่องวงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA)
6. ความรู้เรื่องซอฟต์แวร์ (Softscape)
7. ความรู้เรื่องฮาร์ดสเคป (Hardscape)
8. ความรู้เรื่องประเภทของไม้ที่ใช้ในการจัดสวน
- 9.

ความรู้เรื่องการเลือกและจัดวางองค์ประกอบพรรณไม้ให้เหมาะสมกับสถานที่ความต้องการและประโยชน์ใช้สอยสามารถเลือกใช้พืชพรรณที่หลากหลายร่วมกันตามคุณลักษณะพื้นที่ ถิ่นอาศัย ระบบนิเวศ การคงทน และสุนทรียภาพของพืชพรรณ (ศิริพานิช, 2554)

10. ความรู้เรื่องการเขียนแบบสำนักงานโดยใช้โปรแกรมพื้นฐานสำหรับการเขียนแบบ ได้แก่ Auto Cad และ Sketch Up

และมีความสามารถร่างแบบและเขียนแบบด้วยเครื่องมือเขียนแบบก่อสร้างได้

11. มีความสามารถในการอ่านแบบรูปายการได้
12. ความรู้เรื่องการเขียนแบบและจัดทำรูปายการ เพื่อทำให้สามารถทำงานร่วมกับภูมิสถาปนิก และผู้เชี่ยวชาญทางวิชาชีพได้
13. ความรู้เรื่องงานเขียนแบบ ซึ่งเป็นการถ่ายทอดความคิดสร้างสรรค์ด้วยการเขียนหรือวาดเส้น รูปภาพสัญลักษณ์ และรายการประกอบแบบลงบนกระดาษเขียนแบบหรือคอมพิวเตอร์ (ฝ่ายวิชาการ บริษัท สกายบุ๊กส์ จำกัด, 2553)
14. ความรู้เรื่องมาตรฐานในงานเขียนแบบเป็นสัดส่วนของแบบกับชิ้นงานจริงซึ่งมี 3 ลักษณะ (ฝ่ายวิชาการ บริษัท สกายบุ๊กส์ จำกัด, 2553)
15. ความรู้เรื่องภาพในงานเขียนแบบเป็นภาพสามมิติ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

แฟ้มสะสมผลงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. หนังสือรับรองประสบการณ์การทำงาน โดยต้องมีประสบการณ์การทำงานในด้านการเขียนแบบและจัดทำรูปายการ หรือสายงานที่เกี่ยวข้องมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือ

2. หนังสือรับรองการผ่านการอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการเขียนแบบและจัดทำรูปายการหรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือ

3. หนังสือรับรองการผ่านคุณวุฒิวิชาชีพอาชีพธุรกิจจัดการพื้นที่สีเขียว สาขาอาชีพนักออกแบบพื้นที่สีเขียว ระดับ 3 แล้ว

และมีประสบการณ์หลังจากผ่านคุณวุฒิวิชาชีพระดับ 3 มาแล้วอย่างน้อย 1 ปี

(ค) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินมีความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเขียนแบบและจัดทำรูปายการ
2. ผู้เข้ารับการประเมินรู้วิธีการปฏิบัติงานในพื้นที่ และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกระบวนการทำงานเพื่อเขียนแบบและจัดทำรูปายการ

(ง) วิธีการประเมิน

1. การประเมินความรู้
2. การสอบปฏิบัติ
3. แฟ้มสะสมผลงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

N/A

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

- 18.1 การประเมินความรู้ ด้วยข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือกและข้อสอบแบบอัตนัย
- 18.2 การสอบปฏิบัติ
- 18.3 แฟ้มสะสมผลงาน